

va chạm, do đập chết cá trong thuyền làm vỡ dạ dày, trứng, ruột, gan nên các độc tố lan ngâm sang thịt cá làm nhiễm độc - dù khi ăn người ta đã bỏ ruột, gan trứng đi, vẫn gây ngộ độc. Hơn nữa độc tố cá nóc lại không bị nhiệt phá hủy, khi nấu chín vẫn tồn tại.

Tetrodotoxin tác động lên hệ thần kinh trung ương làm cơ thể bị té liệt, ngưng hệ tuần hoàn và hệ hô hấp.

Triệu chứng ngộ độc có thể xuất hiện sau khi ăn từ 2 giờ đến 20 giờ, ngộ độc nặng thì chỉ sau 30 phút : người bị nạn thây té mõi, té lưỡi, các đầu ngón tay, ngón chân như có kiêng bò, nôn mửa, sảy sầm, da tím tái, chân tay té liệt dần, rồi toàn thân té cứng, nhưng vẫn tinh táo đến lúc chết.

Cần hết sức thận trọng khi ăn cá nóc, không cho trẻ em ăn, nếu có triệu chứng ban đầu cần đưa cấp cứu ngay.

Lưu ý : Tây y hiện dùng Tetrodotoxin với liều rất nhỏ để giám đau những cơn đau nặng ở giai đoạn cuối của bệnh ung thư.

Chẹo

Tên khoa học : *Engelhardtia chrysolepis* Hance (*Engelhardtia wallichiana* Lindl), họ Hò dào (Juglandaceae)

Tên khác : Hoàng khori - Nhân khori - Cây cơi.

Mô tả cây : Cây nhỡ, cao khoảng 8m, cành và cuống lá mềm yếu - Lá kép lông chim chẵn, gồm 2 - 5 đôi lá chét hình trứng dài, dài, có cuồng. Lá chét phía trên dài hơn, phiến lá chét dài 5 - 15mm. Hoa đực hình đuôi sóc, mọc từ cành. Hoa cái như không cuồng, cụm hoa cái mọc ở phía trên hoa đực cũng hình đuôi sóc, có cuồng - Quả mọc thành bông dài khoảng 25cm. Hạt được bao bọc bởi lá bắc có 3 thùy.

Cây mộc hoang ở vùng rừng núi nước ta - Còn có ở Malaysia, Lào, tây nam Trung Quốc.

Thành phần hóa học : Chưa rõ - Biết là có chất độc ở lá và vỏ.

Công dụng : Chưa dùng làm thuốc - Nhân dân thường dùng vỏ, lá cây giã nát, cho vào nước suối để đuổi cá.

Chu sa

Xem **Phân Khoáng chất làm thuốc**

Cóc

Xem **Phân Động vật làm thuốc**

Cúc trừ sâu

Tên khoa học : *Chrysanthemum*